

In gemeentes liggen de uitdagingen voor het grijpen

Zakenkabinet
Schaal en Maat
Trude Maas

Terwijl de landelijke verkiezingsprogramma's over ons heen buitelen, zijn in alle gemeentes de onderhandelingen over nieuwe colleges nog in volle gang. Van de wethouders zal veel gevraagd worden. Afnemende inkomsten enerzijds, en uitbreiding van taken anderzijds. Spannend werk. Werk dat er echt toe doet. De WOZ en het parkeren zullen vast wel favoriet blijken als bron van inkomstenverhoging.

Maar...laten dat nu net de

belastingen zijn met zeer direct effect op burgers. En die zullen daar uiteraard niet meteen zinnen hebben.

Zeker niet omdat de lokale verkiezingsprogramma's nog tamelijk argeloos over de nationale crisis heen stapten. Dus zal de druk op een efficiënter en effectiever gemeentelijk apparaat snel luid en duidelijk klinken. Maar dat is goed — het moment immers om de organisatie ingrijpend te verbeteren.

Hoe betrekken we de inwoners daarbij? Want dezelfde mensen die onder het genot van een goed glas Chablis graag klagen over de toenemende gemeentelijke lasten, schrijven de volgende avond een klinkend bezwaarschrift

Zorg dat burgers meedoen — spekkie voor het bekkie van ambitieuze wethouders

tegen de schutting van de burens. Reken de mondige burger dus maar voor wat het allemaal kost.

Nu de middelen beperkt zijn, moeten we samen kiezen. Komt het uit de lengte of uit de breedte? Wat zien we nu echt als de primaire taak van de lokale overheid?

We zullen die echt belangrijke vragen aan burgers voor moeten leggen. Niet een maal per vier jaar, maar vaker en gericht. Vernieuwing van democratische processen — meedoen en meebeslissen — is nu meer aan de orde dan ooit. Spekkie voor het bekkie van ambitieuze gemeentebestuurders. Want lokaal is voor dit soort innovatie geen grondwetswijziging nodig. Passie voor de publieke zaak volstaat.

Dan is er nog de toename van de taken die voorheen landelijk uitgevoerd werden en waar de gemeentes nu voor op gaan draaien. De Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet werk en bijstand zijn daarbij al voor gegaan. Na allerlei aanlooppro-

blemen beginnen we te zien dat deze taken inderdaad beter dicht bij de gebruikers uitgevoerd kunnen worden.

Intelligent aanbesteden zal de komende tijd een vak worden dat op lokaal niveau ontwikkeld wordt. Om nog maar niet te spreken van 'shared services': wat kun je samen slimmer doen dan alleen, tussen gemeentelijke diensten, maar ook tussen gemeentes. Daarvoor hoeft ook al niet gewacht te worden op richtlijnen uit het Torentje of uit de Tweede Kamer.

Nog even en de gemeentes zijn de meest aantrekkelijke werkplekken voor het echte talent. Politiek, en ook ambtelijk. Want waar kan een mens zich zo snel ontwikkelen, waar zijn de uitdagingen zo groot?

Wat is leuker om te doen en wat heeft meer impact? 'Backbencher' in Den Haag zijn, of wethouder van een gemeente met enige omvang?

En wat maakt het verschil voor ambtenaren? Dat het bedrijfsle-

ven wel even wat van zijn allure heeft verloren.

Zeker in een tijd waarin het gemeenschappelijk belang weer meer aandacht krijgt dan het individueel gewin, hebben gemeentes dus hele mooie troeven in handen op de arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt die bovendien even wat ruimer lijkt.

Nu slim werven betaalt zich later terug. Zorg goed voor die medewerkers, geef ze uitdagend werk en ontwikkel ze. Zorg er zo voor dat over een aantal jaren 'gemeente ervaring' een must is voor vele carrières. Dat werkt straks ook lekker, als de schaarste op de arbeidsmarkt echt toe gaat slaan en de perverse prikkels weer de kop op steken.

.....
Trude Maas beheert in het Zakenkabinet de portefeuille Schaal en Maat. Zij is voorzitter van de Utrecht Development Board, en commissaris bij diverse bedrijven. Reageer online op deze column via www.fd.nl/optiek.